

Sabiedrības attieksme pret enerģijas ražošanas veidiem: tendences un skaidrojumi

Renārs Felcis,

Vides sociologs

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko
pētījumu institūts

07.06.2024.

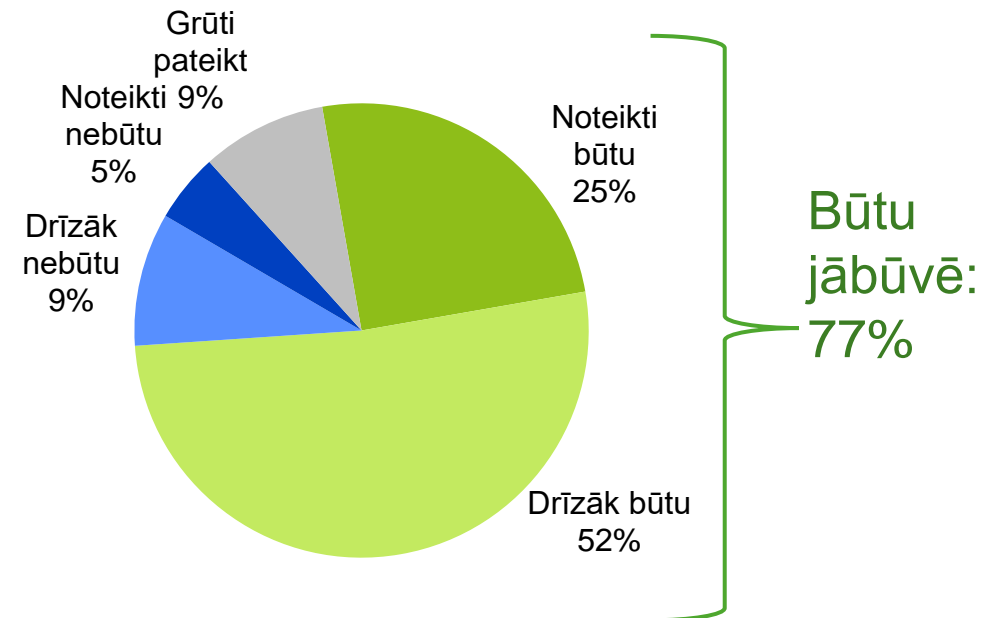
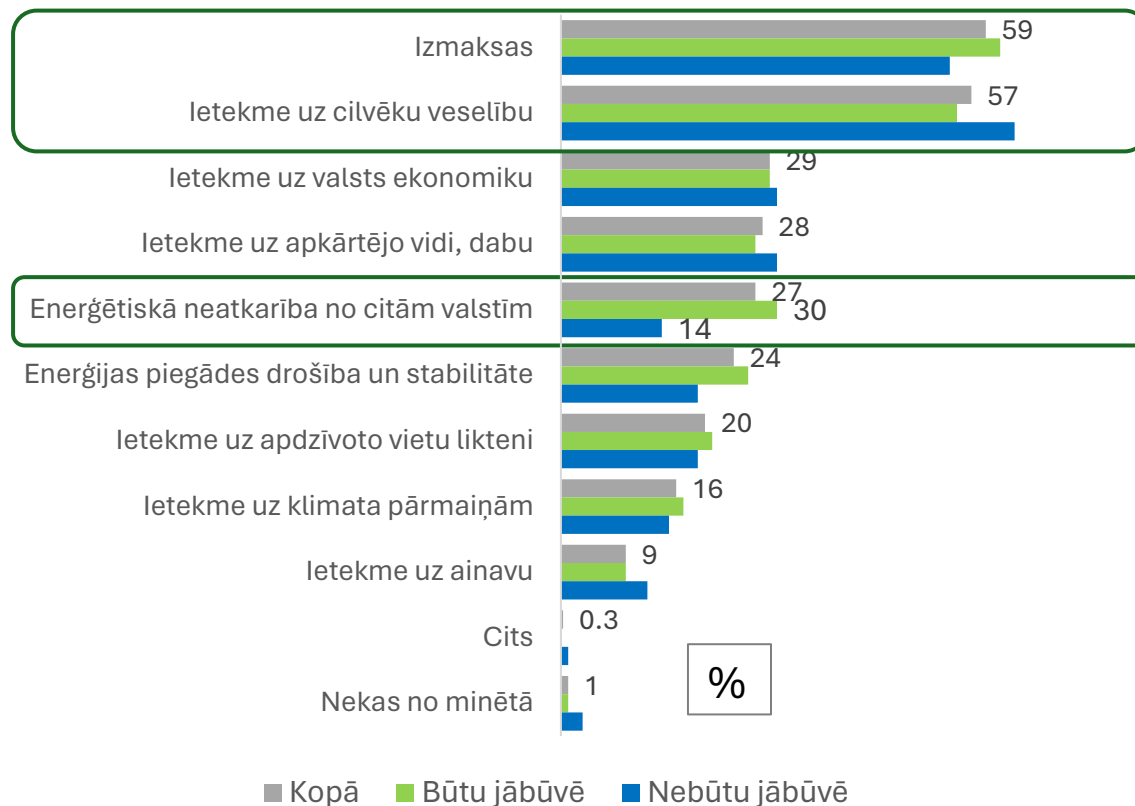
Materiāls

- Socioloģisko pētījumu firmas SKDS Latvijas iedzīvotāju aptauju dati
 - 2021. gada marts
 - 2022. gada marts
 - 2024. gada janvāris
- Informācija par aptaujām
 - Ģenerālā kopa: Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 75 gadiem
 - Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās
 - Izlases metode: stratificētā nejaušā izlase
 - Dati svērti pēc reģiona, tautības, vecuma un dzimuma pazīmēm
- Pētījumi par
 - elektroenerģijas avotu kritērijiem
 - sabiedrības atbalsta skaidrojumiem atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām un to infrastruktūrām (RET)
 - enerģētikas taisnīgumu, demokrātiju
 - attiecības starp valsti, privāto sektoru un kopienām enerģijas ražošanā

Sabiedrības attieksme: kritēriji un atbalsts elektroenerģijas ražošanas staciju būvniecībai

2024.g.

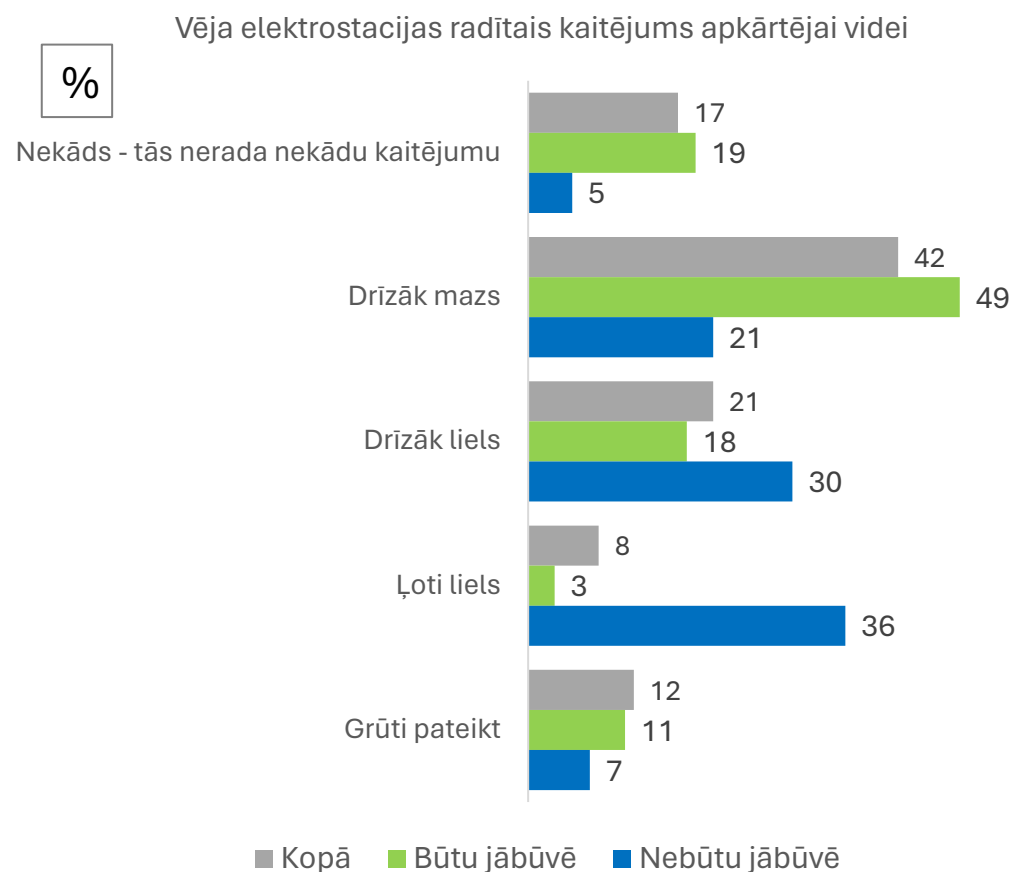
Svarīgākie kritēriji elektroenerģijas avotu attīstīšanā



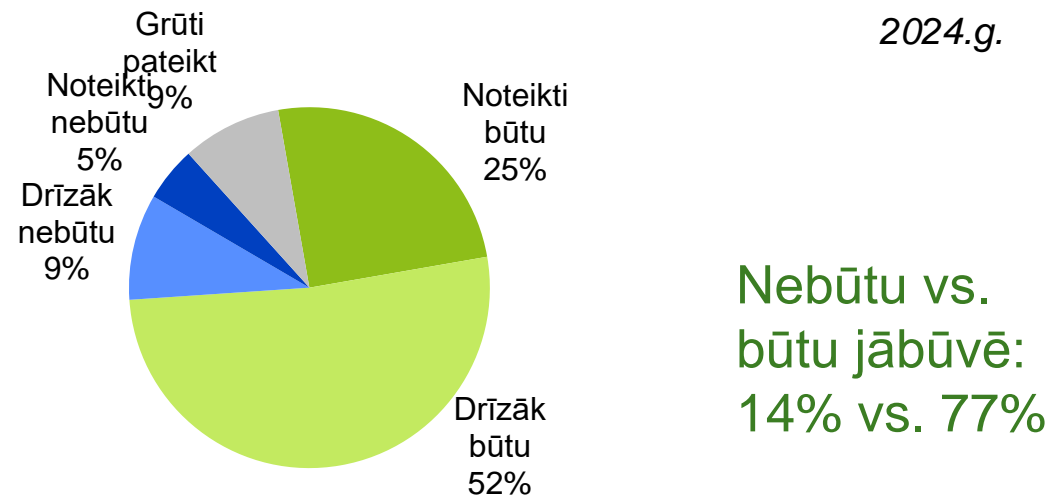
J1. Domājot par to, kādus elektroenerģijas avotus Latvijā vajadzētu izmantot un attīstīt, kuri Jums būtu 3 paši svarīgākie kritēriji?

J2. Vai, Jūsaprāt, Latvijā būtu jābūvē jaunas atjaunīgās (t. i., vēja un saules) elektroenerģijas ražošanas stacijas?

Sabiedrības attieksme: atbalsts elektroenerģijas ražošanas staciju būvniecībai un ietekme uz vidi



J6. Ņemot vērā visu, ko Jūs par to zināt, cik lielas problēmas saistībā ar vides aizsardzību rada šādi elektrostaciju veidi? Vai to radītais kaitējums apkārtējai videi ir...



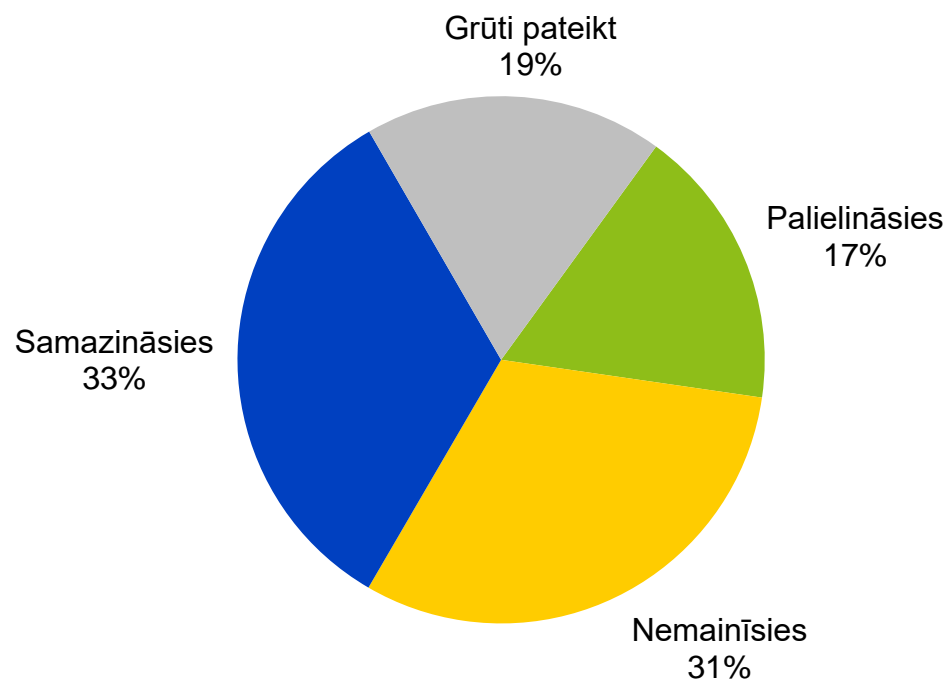
Nebūtu vs. būtu jābūvē: 14% vs. 77%

Cilvēku atbalsts vai neatbalsts jaunu atjaunīgo elektroenerģijas ražošanas staciju būvniecībai cieši saistīts ar **vērtējumu** par vēja elektrostaciju radīto kaitējumu apkārtējai videi

J2. Vai, Jūsaprāt, Latvijā būtu jābūvē jaunas atjaunīgās (t. i., vēja un saules) elektroenerģijas ražošanas stacijas?

Sabiedrības attieksme: bažas par atļaušanos

2024.g.



- Bažas par elektroenerģijas cenām gala patērētājiem atšķiras šādās sociāli demogrāfiskās grupās:
 - Senioriem (65-75 gv.) 25%
 - Kurzeme 33%
 - Laukos dzīvojošiem 25%

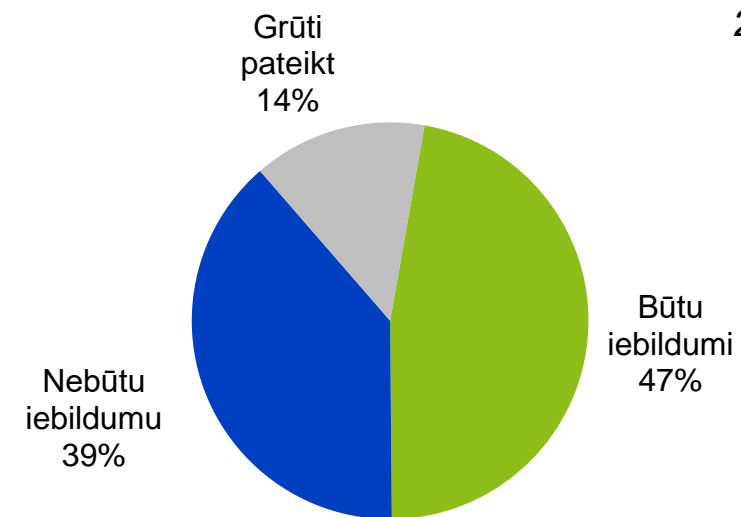
«J5. Gadījumā, ja Latvijā tiks uzbūvētas jaunas atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas stacijas (t. i., saules un vēja elektrostaciju parki), kā, Jūsaprāt, tā rezultātā visdrīzāk mainīsies elektroenerģijas cenas gala patērētājiem? Vai, Jūsaprāt, tās...»

Pētījumi: elektroenerģijas avotu kritēriji

- Pāreja uz atjaunīgās elektroenerģijas ražošanu saistīta ar pieņēmumiem par enerģijas efektivitāti, spēju atļauties, uzticamību (*reliability*), enerģijas neatkarību (Cantarero, 2020)

Sabiedrības attieksme: atbalsts enerģijas ražošanas veidiem & dzīvesvietas tuvums

		Noteikti neatbalsta	Drīzāk neatbalsta	Drīzāk atbalsta	Noteikti atbalsta	Grūti pateikt	%
Saules enerģijas iegūšana (saules paneļu izmantošana)	01.2024., n=1005	3	7	48	38	5	
	03.2022., n=1021	3	5	47	39	6	
	03.2021., n=1012	3	6	45	38	8	
Ar šķeldu darbināmas koģenerācijas (t. i., kombinētas siltuma un elektroenerģijas ražošanas) stacijas	01.2024., n=1005	5	14	51	22	9	
	03.2022., n=1021	3	10	46	27	13	
	03.2021., n=1012	7	17	43	15	18	
Hidroelektrostacijas (uz Daugavas)	01.2024., n=1005	10	14	41	28	7	
	03.2022., n=1021	7	16	42	26	9	
	03.2021., n=1012	11	16	40	21	12	
Vēja enerģijas iegūšana (vēja parki) jūrā*	01.2024., n=1005	7	16	43	26	8	
Vēja enerģijas iegūšana (vēja parki) sauszemē*	01.2024., n=1005	7	19	43	24	7	
Mazie HES	01.2024., n=1005	16	21	39	17	8	
	03.2022., n=1021	12	19	41	16	11	
	03.2021., n=1012	17	22	38	11	12	
Ar ūdeņradi darbināmas termoelektrocentrāles (TEC) (koģenerācijas stacijas, kas ražo siltumu un elektroenerģiju)*	01.2024., n=1005	13	20	35	12	21	
	01.2024., n=1005	17	30	35	10	9	
Ar gāzi darbināmas termoelektrocentrāles (TEC) (koģenerācijas stacijas, kas ražo siltumu un elektroenerģiju)	01.2024., n=1005	22	27	27	9	15	
	03.2022., n=1021	19	26	29	6	20	
	03.2021., n=1012	26	32	21	5	17	
Ar ogļēm darbināmas termoelektrocentrāles (TEC) (koģenerācijas stacijas, kas ražo siltumu un elektroenerģiju)	01.2024., n=1005	26	31	27	8	9	
	03.2022., n=1021	29	29	21	7	15	
	03.2021., n=1012	26	32	21	5	17	
Atomelektrostacija	01.2024., n=1005	40	21	19	9	11	
	03.2022., n=1021	44	22	15	7	12	
	03.2021., n=1012	51	21	10	4	14	



Iebildumi lielākā mērā būtu gados vecākiem respondentiem un Kurzemē dzīvojošajiem

A8. Lai Latviju nodrošinātu ar elektroenerģiju un vienlaikus sasniegtu Zaļā kursa mērķus, tiek domāts, kādus enerģijas ražošanas veidus Latvijā vajadzētu attīstīt. Lūdzu, novērtējiet, kādu enerģijas ražotņu celšanu un tālāku attīstīšanu Latvijā Jūs pats/-i personiski atbalstāt!

J7. Gadījumā, ja Jūsu dzīvesvietas apkārtnē parādītos plāni uzbūvēt vēja elektrostaciju parku — t. i., vēja turbīnas atrastos Jūsu tiešās redzamības attālumā — vai Jums pret to būtu vai nebūtu iebildumu?

Sabiedrības attieksme: atbalsts vēja enerģijas ražošanai & vietai

2024.g.

		Noteikti neatbalsta	Drīzāk neatbalsta	Drīzāk atbalsta	Noteikti atbalsta	Grūti pateikt
Saules enerģijas iegūšana (saules paneļu izmantošana)						%
	01.2024., n=1005	3	7	48	38	5
	03.2022., n=1021	3	5	47	39	6
	03.2021., n=1012	3	6	45	38	8
Ar šķeldu darbināmas koģenerācijas (t. i., kombinētas siltuma un elektroenerģijas ražošanas) stacijas						
	01.2024., n=1005	5	14	51	22	9
	03.2022., n=1021	3	10	46	27	13
	03.2021., n=1012	7	17	43	15	18
Hidroelektrostacijas (uz Daugavas)						
	01.2024., n=1005	10	14	41	28	7
	03.2022., n=1021	7	16	42	26	9
	03.2021., n=1012	11	16	40	21	12
Vēja enerģijas iegūšana (vēja parki) jūrā*						
	01.2024., n=1005	7	16	43	26	8
Vēja enerģijas iegūšana (vēja parki) sauszemē*						
	01.2024., n=1005	7	19	43	24	7
Mazie HES						
	01.2024., n=1005	16	21	39	17	8
	03.2022., n=1021	12	19	41	16	11
	03.2021., n=1012	17	22	38	11	12
Ar ūdeņradi darbināmas termoelektrocentrāles (TEC) (koģenerācijas stacijas, kas ražo siltumu un elektroenerģiju)*						
	01.2024., n=1005	13	20	35	12	21
Ar gāzi darbināmas termoelektrocentrāles (TEC) (koģenerācijas stacijas, kas ražo siltumu un elektroenerģiju)						
	01.2024., n=1005	17	30	35	10	9
	03.2022., n=1021	22	27	27	9	15
	03.2021., n=1012	19	26	29	6	20
Ar oglēm darbināmas termoelektrocentrāles (TEC) (koģenerācijas stacijas, kas ražo siltumu un elektroenerģiju)						
	01.2024., n=1005	26	31	27	8	9
	03.2022., n=1021	29	29	21	7	15
	03.2021., n=1012	26	32	21	5	17
Atomelektrostacija						
	01.2024., n=1005	40	21	19	9	11
	03.2022., n=1021	44	22	15	7	12
	03.2021., n=1012	51	21	10	4	14



A8. Lai Latviju nodrošinātu ar elektroenerģiju un vienlaikus sasniegtu Zaļā kursa mērķus, tiek domāts, kādus enerģijas ražošanas veidus Latvijā vajadzētu attīstīt. Lūdzu, novērtējiet, kādu enerģijas ražotņu celšanu un tālāku attīstīšanu Latvijā Jūs pats/i personiski atbalstāt!

J9. Kuras no šīm, Jūsuprāt, ir pašas labākās un piemērotākās vietas, lai Latvijā būvētu jaunas vēja elektrostacijas?

Sabiedrības atbalsts: atšķirības dzīvesvietu reģionos

Jautājuma tēma	Jautājuma formulējums anketā	Statistiski nozīmīgas atšķirības (pēc noklusējuma izcelti augstāki īpatsvari noteiktos reģionos dzīvojošo vidū) 2024. gada aptaujā
Dažādu enerģijas ražošanas celšanas atbalsts: vēja enerģijas iegūšana sauszemē	<i>A8. Lūdzu, novērtējiet, kādu enerģijas ražotņu celšanu un tālāku attīstīšanu Latvijā Jūs pats/-i personiski atbalstāt!</i>	Kurzemē – mazāks atbalsts un lielāka nenoteiktība (57% atbalsta pret kopējo 67%; 16% grūti pateikt pret kopējo 7%) * Līdzīgi arī 2021. gada aptaujā
Svarīgākie kritēriji elektroenerģijas avotu attīstīšanā	<i>J1. Domājot par to, kādus elektroenerģijas avotus Latvijā vajadzētu izmantot un attīstīt, kuri Jums būtu 3 paši svarīgākie kritēriji?</i>	Vidzemē – izmaksas (70% pret kopējo 59%) Kurzemē – ietekme uz cilvēku veselību (67% pret kopējo 57%) Latgalē – arī ietekme uz valsts ekonomiku (42% pret kopējo 29%) un arī ietekme uz apdzīvoto vietu likteni (30% pret kopējo 20%) Zemgalē – arī enerģijas piegādes drošība un stabilitāte (35% pret kopējo 24%)
Jaunu atjaunīgo elektroenerģijas ražošanas staciju būvniecības atbalsts	<i>J2. Vai, Jūsaprāt, Latvijā būtu jābūvē jaunas atjaunīgās (t. i., vēja un saules) elektroenerģijas ražošanas stacijas?</i>	Kurzemē – lielāka nenoteiktība, nenoteikto atbilžu («grūti pateikt») īpatsvars (17% pret kopējo 9%)
Iebildumi pret vēja elektrostaciju parku būvniecību dzīvesvietas tuvumā	<i>J7. Gadījumā, ja Jūsu dzīvesvietas apkārtnē parādītos plāni uzbūvēt vēja elektrostaciju parku — t. i., vēja turbīnas atrastos Jūsu tiešās redzamības attālumā vai Jums pret to būtu vai nebūtu iebildumu?</i>	Kurzemē – 68% pret kopējiem 47% Latvijā
Piemērotāko vietu vērtējums jaunu vēja elektrostaciju būvniecībā	<i>J9. Kuras no šīm, Jūsaprāt, ir pašas labākās un piemērotākās vietas, lai Latvijā būvētu jaunas vēja elektrostacijas?</i>	Zemgalē – purvu un pārplūstošo pļavu teritorijās (53% pret kopējiem 34%) Kurzemē mazāka vietu daudzveidība (vidēji 1,1 vieta kopējo vidēji 1,6 ieteikto vietu vidū) un mazāk jūrā (31% pret kopējiem 51%)

Pētījumi: sabiedrības atbalsta skaidrojumi

- **Sabiedrības atbalsta skaidrojumi** atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām un to infrastruktūrām (*renewable energy technologies and associated infrastructures / RET*)
 - Normatīvās pieejas (t.sk. NIMBY) (*normative approaches*)
 - Kritikas pieejas (*criticism approaches*)
 - Kritiskās pieejas (*critical approaches*) (Batel, 2020)
- RET sociālās dimensijas
 - Kopš 20.gs. 90.tajiem gadiem - normatīvās pieejas
- RET sociālās pieņemšanas dimensijas
 - Kopš 21.gs. 00.tajiem gadiem - kritikas pieejas
- Iedzīvotāju atbildes RET
 - Kopš 21.gs. 10.tajiem gadiem - kritiskās pieejas (Batel, 2020, 3.lpp.)

Pētījumi: sabiedrības atbalsta skaidrojumi

	Normatīvās pieejas	Kritikas pieejas	Kritiskās pieejas
Galvenie pieņēmumi par vietējo sabiedrību pretestību RET	Izzināt NIMBY (<i>Not In My Backyard</i>) fenomenu	Kritizēt NIMBY un piedāvāt alternatīvas	Pievērst uzmanību kā varas attiecības ietekmē RET attīstību un cilvēku reakciju
Galvenie pētniecības virzieni	Pretnieku un atbalstītāju raksturojums	Pētīt sociāli-psiholoģiskos un kopienu faktoros , kas ietekmē pretestību RET, galvenokārt, ņemot vērā procedūru (procedural) un sadales (distributive) taisnīgumu	Kritisks skatījums ideoloģiskā līmenī (piemēram, RET kā <i>business as usual</i> pārvērtēšana), teorētiskā līmenī (piemēram, kopienu iesaistes agonistiskas pieejas) un metodoloģiskā līmenī (piemēram, diskursa analīze)
Paredzamās ietekmes uz sabiedrību	Novērst RET neatbalstīšanu	Saprast RET neatbalstīšanu un atvieglot pāreju uz RET	Apšaubīt vai RET neatbalstīšanu var samazināt vai pārvarēt

Ieteikumi sabiedrības atbalsta skaidrojumu pielietošanā

- Ieteikumi fokusēties uz pārejas uz atjaunojamās enerģijas ražošanas (RET) sociālās pieņemšanas dimensijām: kritikas pieejas (*criticism approaches*), kur
 - Pētīt sociāli-psiholoģiskos un kopienu faktorus, kas ietekmē pretestību RET, galvenokārt, ņemot vērā procedūru (procedural) un sadales (distributive) taisnīgumu
 - Saprast RET neatbalstīšanu un atvieglot pāreju uz RET
- Gadījumu izpēte (case study) reģionos vai plānotajās būvniecības vietās

Sabiedrības attieksme & vietējais kapitāls



- Atbalsts Latvijas sabiedrībai piederošām kapitālsabiedrībām vēja elektrostaciju būvniecībā 2024.gadā saglabājas līdzīgs kā 2022.gadā 45% (+/- 3,1%)

2024.g.: J10. Domājot par iespējamajiem jaunu vēja elektrostaciju īpašniekiem, kam, Jūsaprāt, Latvijā būtu jābūvē vēja elektrostacijas?
2022.g. & 2021.g. K1. Kam, Jūsaprāt, būtu jābūt pašam galvenajam investoram šo pārmaiņu finansēšanā?

Sabiedrības attieksme & vietējais kapitāls

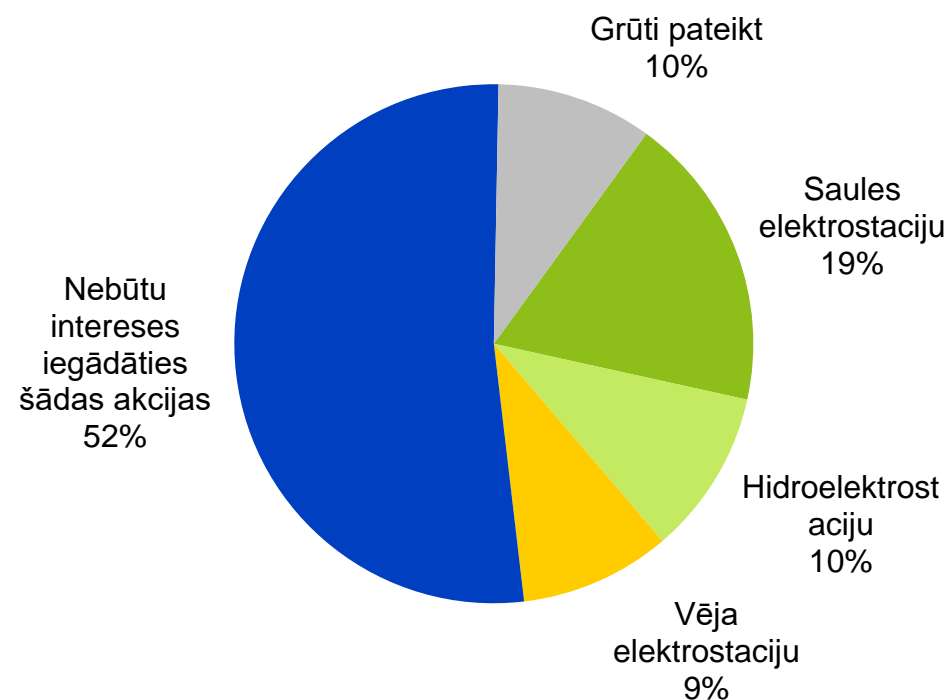


- 2024. gadā lielāks atbalsts visai Latvijas sabiedrībai piederošām kapitālsabiedrībām
 - Zemgalē dzīvojošajiem (59% pret 45% kopā)
- 2022. gadā
 - Zemgalē dzīvojošajiem (63% pret 47% kopā)
 - Vidzemē dzīvošajiem (57% pret 47% kopā)

2024.g.: J10. Domājot par iespējamajiem jaunu vēja elektrostaciju īpašniekiem, kam, Jūsaprāt, Latvijā būtu jābūvē vēja elektrostacijas?
2022.g. & 2021.g. K1. Kam, Jūsaprāt, būtu jābūt pašam galvenajam investoram šo pārmaiņu finansēšanā?

Sabiedrības attieksme & atjaunīgo resursu enerģijas ražotņu akciju iegāde

2024.g.



- Lielāka interese / iespējas privilģētākām sabiedrības grupām
 - Ar augstākiem ienākumiem
 - Ar augstāku izglītību
 - Rīgā dzīvojošajiem
- Izteikti zemāka interese / iespējas – vecāko paaudžu iedzīvotājiem

J15. Patlaban sabiedrībā tiek apspriesta ideja, ka Latvijas valsts (piemēram, Latvenego) varētu būvēt jaunas atjaunīgo resursu enerģijas ražotnes, kur visiem Latvijas iedzīvotājiem tiktu dota iespēja iegādāties šo jaunizveidoto ražotņu akcijas — t. i., kļūt par to līdzīpašniekiem. Gadījumā, ja Jums būtu brīvi finanšu līdzekļi, kāda veida enerģijas ražotņu akcijas Jums būtu vislielākā interese iegādāties?

Pētījumi: enerģētikas taisnīgums

- Enerģētikas taisnīgums (*energy justice*) klimata pārmaiņu mazināšanā no politiskās ekoloģijas skatījuma: Baltijas valstis nav pētītas (Sovacool, 2021)
 - Enerģētikas taisnīgums (*energy justice*) kā jēdziens – ieguvumu un risku atbilstošs sadalījums elektroenerģijas ražošanā un patēriņā dažādās vietās dzīvojošiem
- Pāreja uz atjaunojamo enerģiju un negatīvās blaknes: zemes vai resursu pieejas ierobežošana (*enclosure*), izslēgšana (*exclusion*), ietekme uz vidi (*encroachment*), nevienlīdzības vai neaizsargātības pieaugums (*entrenchment*) (Sovacool, 2021)

Pētījumi: attiecības starp valsti, privāto sektoru un kopienām

- Enerģētikas taisnīgums un enerģētikas demokrātija (*energy democracy*) normatīvo pieņēmumu pārvērtēšanā par līdzdalību un attiecībām starp kopienu neatkarību vs. demokrātijas un taisnīguma normatīviem ideāliem (Creamer et al., 2018)
- Enerģētikas demokrātija un ar to saistītās izpausmes (Szulecki & Overland, 2020)
 - Neskaidrības par valsts, privātā kapitāla un kopienu attiecībām
 - Enerģētikas populisma (*energy populism*) draudi
 - Mērogu paradokss (*paradox of scales*) – plašs atbalsts elektroenerģijas ražošanas pārejā nacionālā līmenī aizsedz lokāla līmeņa pretestību (neattīstīt infrastruktūru tiešā dzīvesvietas tuvumā)
- Mērogu paradokss (Baldwin, 2018; Busse et al., 2019; Pesch, 2019; Seidl et al., 2019)

Literatūra

- Batel, Susana. (2020). Research on the social acceptance of renewable energy technologies: Past, present and future. *Energy Research & Social Science*. Volume 68, 101544, ISSN 2214-6296. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2020.101544>.
- Cantarero, Maria Mercedes Vanegas (2020). Of renewable energy, energy democracy, and sustainable development: A roadmap to accelerate the energy transition in developing countries. *Energy Research & Social Science*. Volume 70, 2020, 101716, ISSN 2214-6296 <https://doi.org/10.1016/j.erss.2020.101716>
- Creamer, E., Eadson, W., van Veelen, B, et al. (2018). Community energy: Entanglements of community, state, and private sector. *Geography Compass*. 12:e12378. <https://doi.org/10.1111/gec3.12378>
- Sovacool, Benjamin K. (2021). Who are the victims of low-carbon transitions? Towards a political ecology of climate change mitigation. *Energy Research & Social Science*. Volume 73, 101916, ISSN 2214-6296. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2021.101916>.
- Szulecki, Kacper, & Indra Overland. (2020). Energy democracy as a process, an outcome and a goal: A conceptual review. *Energy Research & Social Science*. Volume 69, 101768, ISSN 2214-6296. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2020.101768>

Par mērogu paradoksu

- Baldwin, E. (2018). From Regulation to Governance in the Electric Sector. *Curr Sustainable Renewable Energy Rep*, 5 (1) (2018), pp. 86-92, 10.1007/s40518-018-0102-z
- Busse, M., Siebert, R., & Heitepriem, N. (2019). Acceptability of innovative biomass heating plants in a German case study - a contribution to cultural landscape management and local energy supply. *Energy Sustain Soc*, 9 (1) (2019), p. 317, 10.1186/s13705-019-0215-2
- Pesch, U. (2019). Elusive publics in energy projects: The politics of localness and energy democracy. *Energy Res. Social Sci.*, 56 (2019), Article 101225, 10.1016/j.erss.2019.101225
- Seidl, R., von Wirth, T., & Krütli, P. (2019). Social acceptance of distributed energy systems in Swiss, German, and Austrian energy transitions. *Energy Res. Social Sci.*, 54 (2019), pp. 117-128, 10.1016/j.erss.2019.04.006

Statistikās kļūdas novērtēšanas tabula

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze)												
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100
1 vai 99	2,8	2,2	1,9	1,4	1,1	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
2 vai 98	3,9	3,2	2,7	1,9	1,6	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8
4 vai 96	5,4	4,5	3,8	2,7	2,2	1,9	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2
6 vai 94	6,6	5,4	4,7	3,3	2,7	2,3	2,0	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4
8 vai 92	7,5	6,1	5,3	3,8	3,1	2,7	2,4	2,2	2,0	1,9	1,8	1,7	1,6
10 vai 90	8,3	6,8	5,9	4,2	3,4	2,9	2,6	2,4	2,2	2,0	2,0	1,9	1,8
12 vai 88	9,0	7,4	6,4	4,5	3,7	3,2	2,9	2,6	2,4	2,3	2,1	2,0	1,9
15 vai 85	9,9	8,0	7,0	5,0	4,0	3,5	3,1	2,9	2,6	2,5	2,3	2,2	2,1
18 vai 82	10,7	8,7	7,5	5,3	4,4	3,8	3,4	3,0	2,9	2,7	2,5	2,4	2,3
20 vai 80	11,1	9,1	7,8	5,5	4,5	3,9	3,5	3,2	3,0	2,8	2,6	2,5	2,4
22 vai 78	11,5	9,4	8,1	5,7	4,7	4,1	3,6	3,3	3,1	2,9	2,7	2,6	2,5
25 vai 75	12,0	9,8	8,5	6,0	4,9	4,2	3,8	3,5	3,2	3,0	2,8	2,7	2,6
28 vai 72	12,5	10,2	8,8	6,2	5,1	4,4	3,9	3,6	3,3	3,1	2,9	2,8	2,7
30 vai 70	12,7	10,4	9,0	6,4	5,2	4,5	4,0	3,7	3,4	3,2	3,0	2,8	2,7
32 vai 68	12,9	10,6	9,1	6,5	5,3	4,6	4,1	3,7	3,5	3,2	3,1	2,9	2,8
35 vai 65	13,2	10,8	9,4	6,6	5,4	4,7	4,2	3,8	3,5	3,3	3,1	3,0	2,8
40 vai 60	13,6	11,1	9,6	6,8	5,5	4,8	4,3	3,9	3,6	3,4	3,2	3,0	2,9
45 vai 55	13,8	11,3	9,8	6,9	5,6	4,9	4,4	4,0	3,7	3,5	3,3	3,1	2,9
50 vai 50	13,9	11,3	9,8	6,9	5,7	4,9	4,4	4,0	3,7	3,5	3,3	3,1	3,0

PĒTĪJUMA REZULTĀTU STATISTIKĀS KĻŪDAS NOVĒRTĒŠANAS TABULA (ar 95% varbūtību)

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistikās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistikās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistikās mērījuma kļūdas robežas +/- procentos ar 95% varbūtību.

Piemēram, ja 2024.gada aptaujā redzam, ka 67% respondentu atbalsta vēja enerģijas iegūšanu sauszemē, tad ar 95% varbūtību varam teikt, ka aptaujājot visus Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 75 gadiem, atbalsta īpatsvars būtu robežās no 64,1% līdz 69,9%